

- Конституція України (ст. ст. 3, 21, 24, 61, 63, ін.), в яких мова ведеться про рівність громадян, включаючи засуджених, перед законом, індивідуальну юридичну відповідальність та введення для правообмежень для особи тільки на підставі закону і вироку суду [3];

- КВК України, у ст. 5 якого визначені принципи кримінально-виконавчого законодавства, виконання і відбування покарань, серед яких чільне місце займає принцип диференціації та індивідуалізації виконання покарань [4, с. 24] який є пріоритетним при забезпеченні безпеки персоналу колоній;

- підзаконні нормативно-правові акти (Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів України, відомчі правові джерела; т. ін. [5, с. 61-231].

Враховуючи, що їх аналіз ґрунтовно та професійно виважено у своїй дисертації здійснив М.С. Пузирьов [6], у цій статті піддані дослідженню сучасні правові джерела, які вступили у юридичну силу після прийняття КВК України 11 липня 2003 р. [7]. Зокрема, одним із фундаментальних нормативно-правових актів у сфері виконання покарань та забезпечення безпеки персоналу колоній у сьогоденні є Концепція державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України, що схвалена Указом Президента України від 8 листопада 2012 року № 631/2012 [8].

Як зазначено у п. 2 даної Концепції, її метою є визначення пріоритетів та шляхів реформування ДКВС України, діяльність якої має ґрунтуватися на принципах законності, гуманізму, дотримання прав людини у громадянина, міжнародних стандартах поведіння із засудженими та особами, узятими під варту.

Отже, якщо виходити з буквального змісту даного пункта Концепції, то варто визнати, що до її мети принцип диференціації та індивідуалізації не віднесений, хоча мова про його змістовні елементи в інших підрозділах даного нормативно-правового джерела ведеться. Так, у п. 1 Концепції «Проблема, що потребує розв'язання» визначено, що однією з найгостріших проблем ДКВС України є перевантаженість установ виконання покарань та украї незадовільні умови тримання засуджених, тобто у даному випадку констатується факт порушення принципу диференціації та індивідуалізації виконання покарань та наявності однієї з детермінант, що суттєво впливає на рівень безпечності діяльності персоналу виправних (виховних колоній).

Список використаних джерел:

1. Борисов В.І. Державна політика у сфері боротьби зі злочинністю та її напрями / Борисов В.І. // Проблеми законності: Респ. міжвід. наук. зб. / Відп. ред. В.Я. Тацій. – Х.: НЮАУ, 2009. – Вип. 100. – С. 305-312.
2. Степанюк А.Х. Принципи кримінально-виконавчого права // Кримінально-виконавче право: Підручник / В.В. Голіна, А.Х. Степанюка, О.В. Лисодед; за заг. ред. В.В. Голіни і А.Х. Степанюка. – Х.: Право, 2011. – С. 9-12.
3. Конституція України з змінами. – Х.: Право, 2012. – 64 с.
4. Науково-практичний коментар до Кримінально-виконавчого кодексу України / [І.Г. Богатирьов, О.М. Джу́жа, О.І. Богатирьова, С.М. Бодюл та ін.]; за заг. ред. І.Г. Богатирьова. – К.: Атіка, 2010. – 344 с.
5. Правові основи діяльності персоналу Державної кримінально-виконавчої служби України: наук.-метод. посіб. / Упоряд. І.Яковець. – К.: Паливода А.В., 2011. – 232 с.
6. Пузирьов М.С. Диференціація та індивідуалізація виконання покарання у виді позбавлення волі на певний строк: Дис. канд., юрид. наук / 12.00.08. – К.: НАВС, 2012. – 252 с.
7. Кримінально-виконавчий кодекс України / Упорядник А.Х. Степанюк. – Х.: Право, 2012. – 88 с.
8. Про Концепцію державної політики у сфері реформування Державної кримінально-виконавчої служби України: Указ Президента України від 08 листопада 2012 року № 631/2012 // Офіційний вісник України. – 2012. – № 87. – Ст. 3531.

ДЕЯКІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ

Павленко Сергій Олексійович, ад'юнкт кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ *Гринчак В.М.*

Враховуючи потребу в побудові демократичної системи судоустрою відповідно до європейських принципів та міжнародних стандартів, нещодавно Україна підтвердила свою позицію в питанні підтримки курсу на інтеграцію до

Європейського Союзу. Це спричинило необхідність як найшвидшого виконання нашої державою взятих на себе зобов'язань.

Були вжиті заходи, спрямовані на створення нормативної бази протидії корупції: Закон України «Про засади запобігання та протидії корупції» № 3206-VI від 07.04.2011, Указ Президента № 1001/2011 від 21.10.2011, яким було схвалено національна антикорупційна стратегія на 2011-2015 рр., також розпорядження КМУ № 73-р від 13.02.2013 «Про затвердження плану першочергових дій щодо інтеграції України до Європейського Союзу на 2013 р.» та інших нормативно-правових актів («Злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг») [1].

Особливої уваги заслуговує прийнятий КПК, який набрав чинності 19 листопада 2012 року, відповідно до якого в ч. 4 ст. 216 визначено, що слідчі органів державного бюро розслідувань здійснюють досудове розслідування кримінальних правопорушень, вчинених службовими особами, відповідно до ч.1 ст.9 Закону України «Про державну службу», особами посади яких 1-3 категорій, судьями та працівниками правоохоронних органів. Але розглядаючи дане питання слід зазначити, що вказане бюро знаходиться у формальному форматі, а на практиці воно не функціонує, оскільки відсутня нормативно-правова база, яка б регулювала його діяльність.

З огляду на зазначене, та з метою удосконалення діяльності Національного бюро розслідувань щодо ефективної протидії корупційним проявам учинених вище вказаними службовими особами пропонуємо:

- створити із досвідчених працівників ДСБФЗ СП БОЗ ВРБ СБУ спеціальний оперативний підрозділ у складі Національного бюро розслідувань пріоритетним напрямком в роботі якого визначити своєчасне виявлення та припинення корупційних (службових) проявів серед представників законодавчої виконавчої та судової влади;

- з метою уникнення фальсифікації матеріалів на стадії досудового розслідування доцільно сформувати із досвідчених співробітників МРС та прокуратури спеціальний слідчий підрозділ який буде здійснювати досудове розслідування корупційних (службових) правопорушень вчинених вказаною категорією службових осіб;

- з метою незалежності та професійної самостійності під час досудового розслідування та з метою недопущення «маніпуляцій» впливу (тиску) на хід розслідування *(іншими особами представників влади вищого рангу)* надати спеціальні повноваження співітим та оперативним підрозділам Національного бюро розслідувань. В подальшому з метою законодавчого закріплення цих повноважень розробити проект до Закону «Про статус слідчих та оперативних працівників Національного бюро розслідувань».

- з метою уникнення корупційності серед самих працівників Національного бюро розслідувань створити у складі цього ж бюро спеціальний підрозділ внутрішньої безпеки який включити до його структури як самостійний підрозділ. Основним завданням якого визначити контроль і нагляд за законністю в діяльності оперативних та слідчих підрозділів Національного бюро розслідувань.

Аналізуючи досвід міжнародного законодавства *(зокрема США)* вважаємо за доцільне здійснити:

- законодавчо закріпити повноваження винятково слідчих та оперативних підрозділів НБР, щодо проведення контрольної провокації підкупу службових осіб, які займають особливо відповідальне становище відповідно до ч.1 ст.9 Закону України «Про державну службу», особами посади яких віднесено до 1-3 категорій посад, судьями та працівниками правоохоронних органів.

- законодавчо закріпити в обов'язковому порядку проведення спеціальних психофізіологічних перевірок службових осіб, які займають особливо відповідальне становище відповідно до ч.1 ст.9 Закону України «Про державну службу», особами посади яких віднесено до 1-3 категорій посад, судьями та працівниками правоохоронних органів, у разі здійснення відносно них досудового розслідування;

- спростити порядок притягнення до кримінальної відповідальності службових осіб, які займають особливо відповідальне становище відповідно до ч.1 ст.9 Закону України «Про державну службу», особами посади яких

віднесено до 1-3 категорій посад, судьями та працівниками правоохоронних органів, оскільки частина положень, які закріплюють статус службових осіб, які займають відповідальне становище, є відхиленням від конституційного принципу рівності усіх громадян перед законом.

Враховання цих проблем дозволить значною мірою удосконалити діяльність Національного бюро розслідувань щодо протидії корупційним проявам учинених службовими особами які займають відповідальне становище та особливо відповідальне становище.

Список використаних джерел:

1. Лавренюк Ю. Борба с коррупцией под контролем Европы / Ю. Лавренюк // Судебно-юридическая online ГАЗЕТА, № 17-18 (185-186), 3 стр., 15 мая 2013 Електронний режим доступу: <http://sud.ua/newspaper/2013/05/15/49652-borba-s-korruptsiej-pod-kontrolom-evropi/print>

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ, ЩО ВИНИКАЮТЬ ПІД ЧАС ПРОТИДІЇ ПРАВООХОРОННИМИ ОРГАНАМИ МВС ЗЛОЧИНАМ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ ОСОБАМИ ЦИГАНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОСТІ

Севрук Володимир Геннадійович, ад'юнкт кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник, професор кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ *Козаченко О.І.*

Впродовж останніх років в Україні спостерігаються істотні зміни у збільшенні певної частини населення інших національностей, які проживають на території України чи шляхом світових міграційних процесів переселилися на дану територію. Однією з таких національностей, яка набирає швидких обертів складають особи циганської національності.

Цигани проживають на теренах України вже певний історичний час та розселені по всій території держави. За офіційними даними населення циганської національності на території України складає близько 48 тис. чоловік, а не за офіційними близько 100 - 400 тис. осіб. Цигани є найчисельнішою етнічною меншиною і в Європі, де їх мешкає приблизно 8-10 мільйонів осіб. Загальносвітова чисельність циган у світі складає близько 12 млн. чоловік, а реальна кількість може складати в два-три рази більше. Це ускладнює постійними міграціями певних циганських етнічних груп та небажанням реєстрації у відповідних органах, що ускладнює розв'язання конфліктних ситуацій між циганами передусім з міліцією.

Попередження, припинення і розкриття злочинів, що вчиняються особами циганської національності потребують особливої уваги та особливих підходів.

Отже, на наш погляд можна визначити такі актуальні проблеми, що виникають під час протидії правоохоронними органами МВС злочинам, що вчиняються особами циганської національності:

- Необхідна підготовка відповідних кадрів для перекладу з циганської мови, а також знанням їхньої історії, звичаїв та психологічних особливостей.
- Вироблення державою більш поміркованої міграційної політики, що дозволить контролювати міграційні процеси у країні та зменшить умови для нелегальної міграції циганських сімей.
- Встановлення обов'язкового паспортного режиму та контроль за культурно-освітнім рівнем, як дорослих, так і дітей з циганських родин.
- Закріплення на законодавчому рівні засад державної етнополітики щодо циганського населення.
- Розробка та втілення у життя програм щодо адаптації мігрантів циганських сімей, у тому числі їх акультурації.
- Забезпечити реалізацію єдиного підходу до здійснення візового контролю на кордоні, інформаційної взаємодії у веденні статистичного обліку мігрантів циганської національності, впровадження комплексного підходу до здійснення заходів протидії нелегальній міграції.
- Формування у місцевого населення більш толерантного ставлення до представників даної національності.
- Застосування оперативно-технічних засобів та проникнення інформаторів і агентів у злочинні угруповання, а також штатних і позаштатних